

**แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่***
**Guidelines Community-based tourism development for
Baan Tham Sue Tourism Community, Ao-Leuk District, Krabi**

จารุณี คงกุล^{1*} วรพจน์ ตรีสุข² วรพงศ์ ไชยฤกษ์³ สุพัฒน์ชัย โพธิ์แก้ว⁴ อาฉ๊ะ บิลหีม⁵ ธนาธิป สรรพาวุธ⁶
Jarunee Khongkun^{1*} Worrapot Treesuk² Worapong Chairerk³ Supatanachai Pokaew⁴
Achah Binheem⁵ Tanatip Sunpawat⁶

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Lecturer in of Community Development Program, Phuket Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: jarunee.k@pkru.ac.th โทร. 081-9390529

²อาจารย์ประจำวิชาเอกการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Lecturer in Wellness Tourism Management Program, Phuket Rajabhat University
e-mail: worrapot.t@pkru.ac.th โทร. 096-6343797

³อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Lecturer in Thai Language Program, Phuket Rajabhat University
e-mail: worapong.c@pkru.ac.th โทร. 084-3788995

⁴อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Lecturer in Community Development Programme, Phuket Rajabhat University
e-mail: poolom99@gmail.com โทร. 087-2136122

⁵อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Lecturer in Computing Education Program, Phuket Rajabhat University
e-mail: achah.b@pkru.ac.th โทร. 099-2071234

⁶ผู้ช่วยนักวิจัย

Research Assistant

e-mail: sunpawut28410@gmail. โทร. 087-6366951

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว และหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเยือนชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งยังมีภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาคีรัฐส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน จำนวน 50 คน โดยใช้แบบสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อหาแนวทางการพัฒนา การท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ผลการวิจัย พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ คือ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านสิ่งดึงดูดใจ และด้านกิจกรรม มีระดับศักยภาพการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07) สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ การยกระดับทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

---

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและเขตบ่อทองจรรย์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม ชุมชนท่องเที่ยวแหลมสักและชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ท่องเที่ยวโดยชุมชนการยกระดับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนท่องเที่ยว และการยกระดับจุดหมายปลายทาง การท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่ความยั่งยืน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา; ศักยภาพการท่องเที่ยว; ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ

ABSTRACT

This research aimed to study tourism potentiality and guidelines Community-based tourism development in Ban Tham Suea Tourism-based Community, Ao Luek District, Krabi Province. The study employed quantitative research methods, with a sample of 400 Thai and foreign tourists visiting the Ban Tham Suea Tourism-based Community. Data was collected using questionnaires and analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. There are also partners involved in tourism, divided into 4 groups: the local government sector, the private sector, the civil society sector and the public sector, totaling 50 peoples, using a focus group as a tool for collecting data. The data was then to find guidelines for the development of historical and local cultural tourism. Ban Tham Suea Tourism Community, Ao Luek District, Krabi Province.

The findings revealed that the tourism potential of the Ban Tham Suea Tourism-based Community was is high level ($\bar{X} = 4.07$) in the aspects of accessibility, facilities, accommodation, attractions, and activities. The proposed development approaches for historical and local cultural tourism included: enhancing cultural capital to promote community-based tourism, elevating local history to create added value for community-based tourism, developing and improving infrastructure in the tourism-based community, and advancing community-based tourism destinations towards sustainability. These results provided valuable insights for stakeholders involved in community-based tourism development, offering a framework for leveraging historical and cultural resources to create sustainable tourism experiences.

Keywords: Development approaches; Tourism potential; Ban Tham Suea Tourism Community

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจของโลกและประเทศไทย เพราะการท่องเที่ยวได้สร้างรายได้ให้กับประเทศต่าง ๆ อีกทั้งการท่องเที่ยวยังเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม โรงแรม ร้านอาหาร การขนส่ง เป็นต้น ดังนั้นเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศไทยทำให้ประเทศไทยจึงตั้งองค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ส่งเสริม เผยแพร่ ดำเนินกิจการ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนคุ้มครองให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวด้วย อีกทั้งจากสถานการณ์การท่องเที่ยวตลาดในประเทศ พบว่า ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2567 มีนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จำนวน 41,176,100 คน ทำให้มีประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวภายในประเทศจำนวน 228,100 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มจาก พ.ศ. 2562 ร้อยละ 85 และมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย จำนวน

9,381,098 คน ทำให้มีรายได้นักท่องเที่ยวต่างประเทศจำนวน 476,072 ล้านบาท ซึ่งมีสัดส่วนการฟื้นตัวเมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2562 ร้อยละ 91 (TAT Review Magazine, 2024) การมีรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยส่งผลให้จังหวัดที่มีจุดขายด้านการท่องเที่ยวได้เร่งพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านสิ่งดึงดูดใจ และด้านกิจกรรม

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่มีจุดขายด้านการท่องเที่ยว จึงมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมการท่องเที่ยวในระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน 2567 จำนวน 3,415,967 คน ทำให้เกิดรายได้ 38,996.63 ล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567) ทำให้จังหวัดกระบี่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดกระบี่ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่มีคุณภาพระดับนานาชาติบนฐานรากการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยจังหวัดกระบี่ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านการเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่มีความหลากหลาย การพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์ การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพในการบริการระดับสากลบนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น การพัฒนาโครงการพื้นฐาน การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว อันเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่เพราะจังหวัดกระบี่ได้รับการประกาศให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวมาตั้งแต่ พ.ศ. 2528 (องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่, 2564) ด้วยการที่จังหวัดกระบี่มีแหล่งท่องเที่ยวหลายประเภทให้ท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมชมและท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หรือโบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม/หัตถกรรม แหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชน ทำให้นักท่องเที่ยวพบความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ ในการนี้จังหวัดกระบี่จึงต้องเร่งพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการเข้ามาของนักท่องเที่ยว

สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่เป็นการนำเสนอศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เนื่องจากชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ เนื่องจากมีการพบภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ เศษภาชนะดินเผา (หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น, 2561) ทั้งยังเป็นชุมชนที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น รางวัลหมู่บ้านสะอาด รางวัลถนนสวยระดับจังหวัดกระบี่ เป็นต้น การศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ จึงเป็นเสมือนรากฐานสำคัญในการสร้างให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและอยู่อย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถกระทำได้ด้วยทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการบนพื้นฐานของมรดกและวัฒนธรรมท้องถิ่น (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2560)

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว และหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เนื่องจากชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือเป็นพื้นที่เป้าหมายด้านการท่องเที่ยว เป็นจุดหมายการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมายังจังหวัดกระบี่ ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือยังเป็นชุมชนท่องเที่ยวต้นแบบและมี ความโดดเด่นด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมถึงการเป็นชุมชนที่มีแหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดีของมนุษย์สมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์เพราะมีการพบโครงกระดูกมนุษย์

และของใช้ในยุคนั้น จึงเชื่อว่า ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือเคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ในอดีตมาก่อน อีกทั้งชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือยังเป็นชุมชนการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วยการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ เชิงนิเวศ เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ เชิงวิถีผลิตภัณฑ์ชุมชน และเชิงวิถีชุมชน แต่ยังคงขาดการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนซึ่งชุมชนมีทรัพยากรอยู่แล้ว แต่ขาดการนำเสนอให้ภายนอกได้รับรู้ ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัยจึงต้องการนำเสนอศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเยือนในชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ทั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนของนักท่องเที่ยว ผู้ศึกษาวิจัยจึงใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบจำนวนแน่นอนตามสูตรการคำนวณของคอคแรน (Cochran, 1977) โดยประมาณค่าสัดส่วนของกลุ่มประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ซึ่งจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 385 คน แต่ผู้ศึกษาวิจัยได้ปรับขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวน 400 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาด นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นภาคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน จำนวน 50 คน

2. เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Technique) ผู้ศึกษาวิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) มาใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่มีคุณสมบัติที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยผู้ศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเยือนชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนนี้ผู้ศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ และผู้ศึกษาวิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิจารณญาณของผู้ศึกษาวิจัยหรือของใครคนหนึ่งที่รับผิดชอบการวิจัยว่าจะเลือกหน่วยใดบ้างให้มาอยู่ใน กลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจุดมุ่งหมาย (Purpose) ของการวิจัยเป็นสำคัญ (กิตติคุณ บุญเกตุ, 2564) ซึ่งผู้วิจัยได้ร่วมกับชุมชนกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม มีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของพื้นที่ และมีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างน้อย 2 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนนี้ผู้ศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ จำนวน 50 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยมี 2 ภาษา คือ

ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน ศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ประเภทนักท่องเที่ยว การศึกษา ข้อมูลการท่องเที่ยว การเลือกเข้าพัก จำนวนการพักค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และความประทับใจในการเดินทาง ส่วนที่ 2 การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการเข้าถึง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านที่พัก ด้านสิ่งดึงดูดใจ และด้านกิจกรรม

3.2 แบบสนทนากลุ่ม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย ข้อคำถาม 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ตำแหน่ง และประสบการณ์/อายุการทำงาน ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ศึกษาวิจัยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องด้านการใช้ภาษา จากนั้นพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามผ่านเกณฑ์ (วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ, 2565) ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า แบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.91 จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และแบบสนทนากลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.97 จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้ศึกษาวิจัยค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ เอกสาร ประชาสัมพันธ์ สื่อสารสนเทศ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อสรุปศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

4.2 ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่กับตัวแทนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเยือนชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ จำนวน 400 คน

4.3 ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ และหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน จำนวน 50 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้ศึกษาวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

5.2 ผู้ศึกษาวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสนทนากลุ่มทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

6. การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล การวิจัยนี้ได้ดำเนินการตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคนทั่วไป หรือ Belmont Report ประกอบด้วยหลัก 3 ประการ ได้แก่ หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) หลักคุณประโยชน์ไม่ก่ออันตราย (Beneficence) และหลักความยุติธรรม (Justice) ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เอกสารรับรองเลขที่ (COA No.) : PKRU2566/19

ผลการวิจัย

1. ศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

1.1 ศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ผู้ศึกษาวิจัยได้ข้อมูลศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่จากการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) และการสนทนากลุ่ม ทำให้ทราบศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ดังนี้

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือมีการท่องเที่ยวที่เป็นวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และธรรมชาติในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือซึ่งเชื่อมโยงกับชุมชนใกล้เคียง จึงเป็นทุนของชุมชนที่มีความเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ให้กับกลุ่มคนในชุมชนด้วยกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม โดยคนในชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมเป็นเจ้าของบนรากฐานความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ในชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ หรือจากการใช้ทุนของชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสืออย่างเป็นมิตรที่เอื้อต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือมีพื้นที่ใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ตำบลเขาใหญ่ ตำบลแหลมสัก ตำบลอ่าวลึกน้อย ตำบลนาเหนือ ตำบลบ้านกลาง และตำบลอ่าวลึกเหนือ จังหวัดกระบี่ ส่วนพื้นที่ในจังหวัดใกล้เคียง คือ บ้านโคกใคร ตำบลทับปุด จังหวัดพังงา

ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือมีต้นทุนจากประสบการณ์การทำงานเป็นกลุ่มโดยการเริ่มต้นพัฒนาชุมชนด้วยตนเองมาตั้งแต่ พ.ศ. 2542 จนได้รับรางวัลหมู่บ้านสะอาด ถนนสวยระดับจังหวัดกระบี่ ทำให้กลายเป็นค่านิยมที่ปลูกฝังให้กับคนในชุมชนจึงเหมาะแก่การเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยผู้นำ คณะกรรมการหมู่บ้าน คนในชุมชนได้ผ่านกระบวนการทำงาน แก้ไขปัญหาพร้อมกันมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ทำให้เกิดพลังและความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่ม มีแรงบันดาลใจในการทำงานที่ดี

ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือมีต้นทุนด้านข้อมูลชุมชนซึ่งได้มีการสำรวจและเก็บข้อมูลที่สำคัญด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี โดยมีการพบตำนานมนุษย์ถ้ำอ่าวลึก และข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ สามารถนำมาเป็นข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ได้ หรือเป็นข้อมูลในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ผู้มาเยี่ยมชมทราบข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชนรวมทั้งพื้นที่ใกล้เคียง จนสามารถเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวได้ โดยข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาสื่อความหมายกับที่มาของชื่ออำเภออ่าวลึก หรือความเชื่อของคนในยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ได้อย่างลงตัว การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือจึงเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้คนในชุมชนและผู้มาเยือนเห็นคุณค่าและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือได้

1.1.2 วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1) **วัฒนธรรมท้องถิ่น** ได้แก่ ประเพณีแข่งเรือยาว 14 ฝีพายประจำปี และการแสดงรองเง็งบุหลันอันดา

2) **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** ได้แก่ อาหารพื้นถิ่น เช่น แกงปุดำ ผัดใบเหลียงใส่ไข่ยาบ โกงกาง น้ำพริกหย้า ขนมขมิ้นคอด ขนมโค เป็นต้น ผ้าปาเต๊ะพิมพ์ลายเล่าเรื่องราวของคนยุคก่อนประวัติศาสตร์ ผลิตภัณฑ์จากเปลือกหอยชักตีน หรือดอกไม้แอนดามัน เสื้อผ้าพื้นถิ่นลายมีสเตอร์อ่าวลึก และเรือหัวโทงซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของวิถีชาวประมงในจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน

1.1.3 แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่

1) **ถ้ำเสื่อน้อย** ตั้งอยู่ในตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ นักโบราณคดีมีความเห็นว่า กลุ่มชนที่ถ้ำเสื่อน้อยกับภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ในถ้ำผีหัวโตอาจมีความสัมพันธ์กันโดย กลุ่มชนเหล่านี้อาศัยอยู่บริเวณถ้ำต่าง ๆ โดยรอบถ้ำผีหัวโต ปัจจุบันถ้ำเสื่อน้อยเป็นที่ตั้งของวัดถ้ำเสื่อน้อย หรือวัดถ้ำทิพย์ปริตาราม ภายในถ้ำมีหินย้อยแปลกตาซึ่งเชื่อว่ามีการรูปร่างคล้ายเสื่อตัวน้อยยื่นอยู่บนผนังถ้ำ และพบซากเปลือกหอยเป็นจำนวนมากบริเวณพื้นถ้ำ จึงเป็นหลักฐานได้อย่างหนึ่งว่า ครั้งหนึ่งพื้นที่บริเวณนี้อาจจมอยู่ใต้ทะเลมาก่อน

2) **ถ้ำเสื่อนอก หรือถ้ำเทพนิมิตร์** ตั้งอยู่ในตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ภายในถ้ำพบเศษภาชนะดินเผาที่มีลักษณะเหมือนที่พบในถ้ำเสื่อน้อยมีอายุรุ่นเดียวกับถ้ำเสื่อน้อยเพียงผาด้านหลังภูเขาสูงจากพื้นดินประมาณ 15-20 เมตร มีซากเปลือกหอยทับถมเป็นจำนวนมากพบเศษภาชนะส่วนหนึ่งบริเวณนี้ ทำให้เชื่อว่าเป็นเพียงพักของมนุษย์มาก่อน

3) **ถ้ำนางฟ้า** เป็นถ้ำหินปูนในตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ถ้ำนางฟ้าเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางปั่นจักรยานท่องเที่ยววิถีชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสื่อ เชื่อกันว่าถ้ำนางฟ้าเป็นที่เพดานถ้ำพังทลายลงมาเมื่อ 4,000 ปีแล้ว เกิดจากการเลื่อนตัวของเปลือกโลกของรอยเลื่อนที่มีขนาด 5 ริกเตอร์ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุของการอพยพโยกย้ายของมนุษย์ถ้ำโบราณที่อาศัยอยู่ในถ้ำ บริเวณชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสื่อในยุคก่อนประวัติศาสตร์ หากต้องการขึ้นไปปากถ้ำด้านบนต้องปีนป่ายกองหินงอกหินย้อยกว่า 15-20 เมตร

4) **ถ้ำผีหัวโต** อยู่ในความดูแลของอุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นภูเขาหินปูนมีน้ำล้อมรอบ สภาพแวดล้อมของถ้ำผีหัวโตเป็นป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ถ้ำผีหัวโตมีลักษณะเป็นถ้ำโปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวกไม่อับทึบ มีหินงอกหินย้อยที่สวยงาม ทางขึ้นภายในถ้ำมีหลายทางส่วนใหญ่ลาดชันซึ่งมีความลาดชันประมาณ 45 องศา ปัจจุบันมีบันไดซีเมนต์จากเชิงเขาที่ใช้จุดเรือขึ้นไปสู่ปากถ้ำทำให้เดินทางได้อย่างสะดวก ภายในถ้ำแบ่งเป็นคูหาใหญ่ ๆ 2 คูหา ทั้ง 2 คูหาเชื่อมต่อกัน สามารถเดินทะลุผ่านถึงกันได้ บริเวณที่มีภาพเขียนสี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ไม่ขรุขระมากนัก พื้นถ้ำเป็นดินทับถมค่อนข้างหนาด้วยซากหอยต่าง ๆ บริเวณเพดานถ้ำและผนังถ้ำปรากฏภาพเขียนสีจำนวนมาก

5) **ถ้ำลอด** อยู่ในความดูแลของอุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี ตั้งอยู่ในตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ห่างจากถ้ำผีหัวโตประมาณ 300 เมตร ลักษณะเป็นภูเขาหินปูนตั้งอยู่กลางน้ำมีโพรงคร่อมลำคลองคล้ายอุโมงค์สามารถนั่งเรือลอดผ่านได้ ซึ่งมีระยะทางประมาณ 150 เมตร ขณะนั่งเรือลอดผ่านนักท่องเที่ยวสามารถเห็นหินงอกหินย้อยรูปร่างแปลกตาเรียงรายอยู่ตลอดทาง ภายนอกถ้ำลอดมีพันธุ์ไม้ป่าชายเลนขึ้นหนาแน่นจึงเป็นทิวทัศน์ที่สวยงาม

6) **น้ำตกธารโบกขรณี** อยู่ในความดูแลของอุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี ตั้งอยู่ในตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ น้ำตกธารโบกขรณีอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี 300 เมตร ได้รับการกล่าวขานว่า “เป็นป่าใหญ่ใจกลางชุมชน” มีธารน้ำไหลลอดถ้ำ เรียกว่าถ้ำน้ำลอด บริเวณหน้าถ้ำเป็นสระน้ำธรรมชาติสามารถเล่นน้ำได้ เรียกว่า สระธารโบกขรณี น้ำจากสระโบกขรณีไหลชะไปตามโขดหินและรากไม้เป็นน้ำตกชั้นเล็กชั้นน้อย

7) **น้ำผุดปรบมือ หรือน้ำผุดเริงรำ** ตั้งอยู่ในตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำเย็นขนาดเล็ก สภาพแวดล้อมร่มรื่นไปด้วยป่าพรุและธารน้ำ น้ำในแอ่งมีแรงดันผุดขึ้นมาจากใต้พื้นดินตลอดเวลา ทำให้บริเวณใดที่มีแรงดันน้ำผุดจะปรากฏเป็นแอ่งทรายใต้น้ำเป็นวงรอบ หากนำมือไปสัมผัสแอ่งทรายจะสามารถสัมผัสกับแรงใต้พิภพได้ และถ้าปรบมือดัง ๆ อัตราการผุดของน้ำจะความแรงทวีขึ้น

8) **หาดทรายร้อน** หรือหาดโคลนร้อน มีอุณหภูมิประมาณ 45-60 องศาเซลเซียส ได้รับพลังงานความร้อนจากใต้พื้นโลกบริเวณรอยเลื่อนมะรุ่ย ทั้งยังมีแร่ธาตุหลายชนิดที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย ชาวบ้านจึงนำภูมิปัญญาด้านการนวดและการแพทย์แผนไทยมาผสมผสานทำให้ร่างกายได้รับประโยชน์จากการใช้ธรรมชาติบำบัด หาดทรายร้อนจะปรากฏเป็นสันดอนกว้างเฉพาะยามน้ำลงในช่วงเช้ามีตของวันแรมหรือขึ้น 3-5 ค่าของทุกเดือนเท่านั้น

9) **เขาวงกต ซาฟารี** เป็นพื้นที่ในหุบเขาของอำเภออ่าวลึก เป็นสถานที่ในการทำกิจกรรมนั่งช้างและขับรถ ATV ชมถ้ำ พร้อมชมผลไม้ในสวน

1.1.4 กิจกรรมในชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือสร้างสรรค์โปรแกรมการท่องเที่ยวโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมให้กับคนในชุมชน โปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยววิถีศิลปะ วัฒนธรรม 5 โชน มีดังต่อไปนี้

1) โชนถ้ำเสือนอก เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการนั่งเรือหัวโทงและพายเรือคายัค ชมถ้ำลอดและถ้ำผีหัวโต แล้วจึงพาไปชมธรรมชาติโดยการขี่ช้าง หรือขับรถเอทีวี (ATV) ที่เขาวงกตซาฟารี

2) โชนนันทนาการและไมซ์ จัดในพื้นที่ไร่ปรีดาโฮมสเตย์ที่เปรียบเสมือนห้องรับแขกของชุมชน ซึ่งมีพื้นที่ที่สามารถรองรับการจัดประชุม การสัมมนา กิจกรรมค่าย การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การจัดกิจกรรม CSR และการจัดท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม

3) โชนวิถีวัฒนธรรมถ้ำเสือใน เริ่มจากปั่นจักรยานชมแหล่งอาศัยมนุษย์โบราณที่ถ้ำเสือน้อย น้ำผุดปรบมือ ปีนป่ายถ้ำนางฟ้า สัมผัสศูนย์ศิลปวัฒนธรรมบ้านถ้ำเสือ เช่น อาหารดั้งเดิม การทำผ้าปาเต๊ะพิมพ์ลายภาพเขียนสีโบราณ แผ่นต๋เสื่อยัดมนุษย์ถ้ำอ่าวลึก แผ่นต๋เปลือกหอยชักตีน และการแสดงร้องเงิงบุหลัน อันดา

4) โชนผู้สูงวัยทำไร่ เยี่ยมชมศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงบ้านถ้ำเสือ สัมผัสการถ่ายทอดภูมิปัญญาของชุมชน การทำขนมขี้มอดและอื่น ๆ การชมงานจักสาน การชมประมงพื้นบ้าน การเพาะหอยนางรมและสัตว์น้ำ

5) โชนประตูลู่ทะเลท่าตันขาม ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางคลองมะรุ่ย พบกับการทำสปาโคลนร้อน จิบกาแฟพร้อมชมพื้นบ้าน การล่องแพ การชมหอย และอาหารทะเลที่บ้านโคกไคร แล้วล่องสู่อ่าวน้ำแหลมสัก

1.2 ศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ผู้ศึกษาวิจัยได้จากการสอบถามด้วยแบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวจากตัวแทนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเยือนชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ จำนวน 400 คน ทำให้ทราบศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ดังนี้

1.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.75 และเพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.25 มีอายุระหว่าง 20 - 39 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.25 รองลงมา คือ อายุต่ำกว่า 20

ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา คือ ระดับอนุปริญญา จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 เป็นนิสิตและนักศึกษา จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75 รองลงมา คือ ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 55 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.75 เป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 และนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมา คือ เพื่อนและญาติ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 เลือกลงเข้าพักโฮมสเตย์ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 รองลงมา คือ โรงแรม จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 พักค้างคืน 1 คืน จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมา คือ พักค้างคืน 2 คืน จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 มีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวระหว่าง 1,001-3,000 บาท จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา คือ ใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.75 และมีความประทับใจส่วนใหญ่ในเรื่องความเป็นมิตรของผู้คน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 รองลงมา คือ ความสำคัญของประวัติศาสตร์ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00

1.2.2 ผลการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ศักยภาพการท่องเที่ยว	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.11	0.77	มาก
2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	4.15	0.81	มาก
3) ด้านที่พัก	4.29	0.69	มาก
4) ด้านสิ่งดึงดูดใจ	4.27	0.71	มาก
5) ด้านกิจกรรม	4.20	0.77	มาก
รวม	4.20	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่พัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$) รองลงมา คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) ด้านกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$) และด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$) ตามลำดับ รายละเอียดรายได้มีดังนี้

1) **ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว** ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสะดวกในการเดินทางทั้งทางบก ทางน้ำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$) การใช้สื่อและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) และมีจุดแวะพักระหว่างทางหรือจุดจอดรถในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$)

2) **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว** ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จุดถ่ายรูปรูปและบรรยากาศโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) น้ำดื่มและน้ำใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$) และความปลอดภัยในการเดินทาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$)

3) **ด้านที่พัก** ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บรรยากาศโดยรวมของสถานที่พัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) สถานที่พักมีความเงียบสงบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) และสถานที่พักมีความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$)

4) **ด้านสิ่งดึงดูดใจ** ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) ความสำคัญและคุณค่าทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) และประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$)

5) **ด้านกิจกรรม** ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการส่งเสริมการร่วมกันอนุรักษ์และหวงแหนแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) กิจกรรมทำให้เกิดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$) และชุมชนและนักท่องเที่ยวเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$)

2. **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่** ผู้ศึกษาวิจัยได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน จำนวน 50 คน ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ดังนี้

2.1 การยกระดับทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ การส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรมชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือผ่านสินค้าและบริการท้องถิ่น การแปลงทุนทางวัฒนธรรมเป็นสินค้าชุมชน การยกระดับสปาโคลนสู่มูลค่าเพิ่มบนฐานทุนทางวัฒนธรรม

2.2 การยกระดับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ การยกระดับข้อมูลทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาและยกระดับสมรรถนะนักท่องเที่ยวโดยชุมชน

2.3 การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนท่องเที่ยว การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนท่องเที่ยว

2.4 การยกระดับจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่ความยั่งยืน ได้แก่ การยกระดับที่พักแรมสู่มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน การเสริมสร้างความสมบูรณ์แก่สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านถ้ำเสือ การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

อภิปรายผล

1. **ศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่** โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$) โดย **ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว** ได้แก่ ความสะดวกในการเดินทางทั้งทางบก ทางน้ำ การใช้สื่อและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีจุดแวะพักระหว่างทางหรือจุดจอดรถในแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก สอดคล้องกับสุนีย์รัตน์ คงศิริ (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์คลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์คลองท่อม ควรพัฒนาด้านการจัดการพื้นที่ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านการปลูกจิตสำนึก ด้านเศรษฐกิจชุมชนและการจัดตั้งกลุ่มร้านค้าชุมชนที่เน้นเฉพาะผลิตภัณฑ์ลูกปิดโบราณในหลากหลายรูปแบบ และต้องยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีบรรจุภัณฑ์เป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงแหล่งที่มา ประวัติศาสตร์ รวมถึงเรื่องราวตามความเชื่อความ

ศรัทธาในตัวผลิตภัณฑ์ และควรพัฒนาระบบ QR Code ไว้บนบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่ระลึก **ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว** ได้แก่ จุดถ่ายรูปและบรรยากาศโดยรวมน้ำดื่มและน้ำใช้ และความปลอดภัยในการเดินทาง สอดคล้องกับฉัตรชนก บุญไชย และรุ่งเกียรติ แก้วเพชร (2556) ได้ศึกษาการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ กลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนบน กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวสรุปว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวและทางประวัติศาสตร์และเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรีสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้โดยสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ คือ ร้านอาหารสะอาด รสชาติอร่อย ราคาอ่อมเยา ให้บริการเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ด้านโครงการ พื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ประเมินมีไฟฟ้าครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรผู้ให้ข้อมูล และช่วยเหลือให้นักท่องเที่ยวประเมินมีการส่งเสริมให้เครือข่ายทางวัฒนธรรม ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติงานทางประวัติศาสตร์โดยการฝึกอบรมศึกษาดูงาน สำหรับงบประมาณมีความเพียงพอของการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด เพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในจังหวัด **ด้านที่พัก** ได้แก่ บรรยากาศโดยรวมของสถานที่พัก สถานที่พัก มีความเงียบสงบ และสถานที่พักมีความปลอดภัย สอดคล้องกับปิยวรรณ คงประเสริฐ (2551) ศึกษา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวสรุปว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการในพื้นที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ โรงแรม ที่พัก หรือรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน การบริการด้านการคมนาคมขนส่งสะดวก บริการข้อมูล และศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว โรงพยาบาล และสถานบริการด้านสุขภาพ สถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง บริการด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การมีป้ายบอกทิศทาง และระบบสื่อสาร ความหมายในสถานที่ท่องเที่ยว **ด้านสิ่งดึงดูดใจ** ได้แก่ ความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ความสำคัญและคุณค่าทางวัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ จารุณี คงกุล (2565) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต กล่าวสรุปว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ความมีชื่อเสียง และมีความเป็นเอกลักษณ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การมีบทบาทต่อการตัดสินใจในการเดินทางไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ การเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทางป้ายสัญลักษณ์ ความเพียงพอและความปลอดภัยของที่จอดรถ **ด้านกิจกรรม** ได้แก่ มีการส่งเสริมการร่วมกันอนุรักษ์และวางแผนแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมทำให้เกิดการเรียนรู้ และชุมชน และนักท่องเที่ยวเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สอดคล้องกับปรัชญา บุญเดช (2561) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง กล่าวสรุปว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านกิจกรรมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 กล่าวคือ มีความต้องการในระดับมากที่สุด และนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 กล่าวคือ มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ คือ การยกระดับทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน สอดคล้องกับพิศดาร แสนชาติ จิตต กิตติเลิศไพศาล ชาติชัย อุดมกิจมงคล ศรารุช ผิวแดง และสิบชาติ อันทะไชย (2566) ศึกษาแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจากทุนทางวัฒนธรรมวิถีผู้ไท ตำบลนาโสก อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจากทุนทางวัฒนธรรมวิถีผู้ไท ตำบลนาโสก อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร คือ การผลิตและการแปรรูปสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตปกติ และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชน การ

พัฒนาการบริการท่องเที่ยวชุมชน โดยการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ ในงานบุญประเพณีของตำบลนาโสกซึ่งมีความสำคัญต่อวิถีชุมชน สะท้อนถึงความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมของสังคมผู้ไทนาโสก ซึ่งสามารถพัฒนาให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยจัดให้เป็นการท่องเที่ยวชุมชนได้ รวมทั้งการพัฒนาดนตรีพื้นบ้าน กลองยาว กลองจิ้ง และพ็อนรำผู้ไทให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมุ่งการยกระดับการเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดมุกดาหาร การยกระดับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวโดยชุมชน สอดคล้องกับสุนทรชัย ขอบยศ (2562) ได้ศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาฐานท้องถิ่นที่เข้มแข็งและยั่งยืน พบว่า การประยุกต์ใช้ประวัติศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นสามารถพิจารณาจากการใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาความตระหนักและสำนึกรักท้องถิ่น การใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อการต่อสู้กับอำนาจรัฐและทุนภายนอก การใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างการท่องเที่ยวโดยท้องถิ่น และการใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างการศึกษาของคนในท้องถิ่นการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับวรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล และคณะ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ตำนานห้าภุมมา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา สำหรับแนวทางการพัฒนา พบว่า พื้นที่เขาควหาควรได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยพัฒนาพื้นที่รอบ ๆ ให้เป็นพื้นที่สีเขียว มีพื้นที่ในการปั่นจักรยาน วิ่ง-เดินรอบเขาควหา และพัฒนาให้เกิดกิจกรรมทางการกีฬาและพัฒนาเป็นจุดชมวิวะทะเลสาบสงขลา ส่วนสายน้ำที่ลอดผ่านเขาควหาจะทำให้เกิดกีฬาทางน้ำในพื้นที่อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา และสอดคล้องกับ พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวถนนคนเดิน ตลาด 200 ปี ปรานบุรี ควรปรับปรุงทัศนียภาพของตลาด อาคาร บ้านไม้เก่าให้ดีขึ้น ควรเพิ่มห้องน้ำ ดวงไฟ ตู้บริการฝากถอนเงินอัตโนมัติ การปรับปรุงทางเดิน สถานที่จอดรถให้มีความสะดวก ควรเพิ่มป้ายหรือสัญลักษณ์บอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ และโครงการเพิ่มรถบริการสาธารณะ และการยกระดับจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่ความยั่งยืน สอดคล้องกับเพชรศรี นนท์ศิริ และชัยรัตน์ เขยสุวรรณค์ (2563) ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์) สรุปได้ว่า กลยุทธ์หรือแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์) เพื่อนำไปสู่การเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น 1) การแก้ไขหรือผ่อนปรนเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หรือพิธีการศุลกากร 2) การส่งเสริมค่านิยม การบริโภค การใช้บริการ และการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 3) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยวหรือบริการเชิงสุขภาพใหม่ ๆ 4) การพัฒนาคุณภาพการบริการของธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจเชิงสุขภาพ 5) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 6) การพัฒนาสินค้าและบริการจากฐานทรัพยากรเดิมเพิ่มเติมเรื่องราวร่วม 7) การพัฒนาแบรนด์ และประสบการณ์จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 8) การพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นแก่การให้บริการที่มีคุณภาพ และ 9) การพัฒนาคุณภาพสถานประกอบการให้ได้รับการรับรองมาตรฐานซึ่งผู้ใช้ประโยชน์ ได้แก่ ภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของภูมิภาคได้ และสอดคล้องกับศิรินทร พงษ์หา และวรรณวีร์ บุญคุ้ม (2567) การพัฒนารูปแบบการจัดการชุมชนนาเกลือสู่การเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี ได้สรุปรูปแบบการจัดการชุมชนนาเกลือสู่การเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเป็น APPA MAC Model ประกอบด้วย 1. A: Awareness (ความตระหนัก) 2. P: Participative Management (การจัดการแบบมีส่วนร่วม) 3. P: Planning to Sustainability (การวางแผนสู่ความยั่งยืน) 4. A: Attractions (สิ่งดึงดูดใจ) 5. M: Man (คน) 6. A: Amenities (สิ่งอำนวยความสะดวก) และ 7. C: Coordinating (การประสานงาน) โดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มุ่งเน้นการจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ความตระหนักในคุณค่าบริบททางสังคมและค่านิยม การพึ่งพาตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการวิจัย

1.1 ควรส่งเสริมภูมิปัญญาในชุมชนเพื่อยกระดับทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1.2 ควรเพิ่มความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากรในพื้นที่เพื่อสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวเมื่อเข้ามาใช้บริการของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นควรนำแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวไปทบทวนกับแผนยุทธศาสตร์ที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้มีความหลากหลาย และครอบคลุมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ เพื่อให้ชุมชนมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและเซกเตอร์อัจฉริยะ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วมชุมชนท่องเที่ยวแหลมสักและชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2566 ในการนี้จึงขอขอบคุณสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกระบี่ วัฒนธรรมจังหวัดกระบี่ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ เทศบาลตำบลแหลมสัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ มนต์พานทอง ผู้นำชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลสำหรับการทำโครงการ ผู้ร่วมวิจัย รวมทั้งผู้ช่วยนักวิจัยและอีกหลายท่าน ซึ่งได้ให้ความกรุณาเสียสละเวลาในการร่วมกระบวนการวิจัยในครั้งนี้ในทุกมิติ ทั้งการให้ความรู้ ความเข้าใจ การถ่ายทอดเรื่องราวและประสบการณ์ การให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย อันเป็นผลให้การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2567). *สรุปสถานการณ์พักแรม จำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากผู้เยี่ยมเยือน เดือนมกราคม-มิถุนายน 2567* (เบื้องต้น). (ออนไลน์). จาก:

<https://www.mots.go.th/news/category/760>.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2567). *สถานการณ์ท่องเที่ยว เดือนมกราคม-มีนาคม, 2567*.

TAT Review Magazine. Vol.10 No.2 April-June, 10-46. จาก:

https://tatreviewmagazine.com/e_magazine/vol-10-no-2-april-june-2024.

กิตติคุณ บุญเกิด. (2564). *หลักการวิจัย*. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

จารุณี คงกุล. (2565). *แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต*. *มนุษยสังคมนสาร (มสส.)*, 20(2), 1-22.

- ฉัตรชนก บุญไชย และรุ่งเกียรติ แก้วเพชร. (2556). การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจาก การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรี. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษา และพัฒนา มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.
- ปรัชญา บุญเดช. (2561). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ) คณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปิยวรรณ คงประเสริฐ. (2551). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.
- พิศดาร แสนชาติ จิตต กิตติเลิศไพศาล ขาดิชัย อุดมกิจมงคล ศราวุธ ผิวแดง และสิบชาติ อันทะไชย (2566). แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจากทุนทางวัฒนธรรม วิถีผู้ไท ตำบลนาโสก อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี*, 5(5), 21-31.
- เพชรศรี นนท์ศิริ และชัยรัตน์ เขยสุวรรณค์ (2563) ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์). *วารสาร เทคโนโลยีภาคใต้*, 13(1), 1-15.
- มนัสสินี บุญมีศรีสง่าม, กอบกาญจน์ ศักดิ์ประเสริฐ, ภาวิณี สะอาดศรี และวนชัย อุทินทุ. (2556). แนวทางการพัฒนาถนนคนเดิน ตลาด 200 ปี ปราณบุรี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน. *Veridian E-Journal, SU*, 6(1), 119-131.
- วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล, นกุล ชื่นพัก, จิรวัดน์ นนทิการ และนิรมล จันทระชาติ. (2564). แนวทางการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ตำนานห้าภุษา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัด สงขลา. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 7(1), 490-501.
- ศิรินทร พงษ์หา และวรรณวีร์ บุญคุ้ม. (2567). การพัฒนารูปแบบการจัดการชุมชนนาเกลือสู่การ เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*, 9(1), 154-166.
- สุนทรชัย ขอบยศ. (2562). ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อพัฒนารากฐานท้องถิ่นที่เข้มแข็งและยั่งยืน. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 17(2), 116-138.
- สุนีย์รัตน์ คงศิริ. (2560). แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น. (2561). *แหล่งโบราณคดีถ้ำเสือน้อย*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 31 กรกฎาคม 2567).
จาก: <https://culturalenvi.onep.go.th/index.php/site/detail/5226>.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570)*. ฝ่ายยุทธศาสตร์ และแผนงาน กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques* (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons Inc.